

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Variè propter Christvm exercetur. Cap. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

LIBER PRIMVS:

si

est, ad Philosophiæ studia transit alacritate mirabili: ac primùm occurfantes denuo rerum cælestium importunas imagines, quàm eximia cum animi delectatione coniunctas, eadem spiritus constantia, qua superiores illas, iterum ab se reiecit ac repulit; deinde magistris attentè audiendis, multa ac diligenti eorum quæ audierat cõmentatione, quotidianis denique gymnasii exercitationibus, triennio & mensibus sex (quod spatium temporis curriculo philosophiæ in academia illa tribuitur) ita profecit, vt honorifico magistri iudicio ac testimonio, (is erat Ioannes Pænna philosophus) post consueta certamina, ritu solempni, laurea cæterisque doctrinæ insignibus decoratus sit. Post hæc in cœnobii Dominicani gymnasio sacram Theologiam aggressus est, ingenti sanè labore & industria, cum præter cæteras lucubrationes, hyeme sæuiente, quotidie manè ante lucem ad scholas, quæ illa circiter hora ibi habebantur, accederet; atque ex eo studio tantum Deo adiuuante percepit, quod satis esset ad fidei doctrinæque suæ rationem, sine suspitione vlla nouitatis, ex Patrũ decretis atque auctoritate reddendam.

VARIE PROPTER CHRISTVM EXERCETVR.

CAPVT XX.

NEQVÆ verò, quamuis interim à plebis catechesi atque à publicis actionibus abstineret, idcirco tamen, quoad per scholas licitum est, ab adiungendis ad Christum hominibus animandisque ad studium verè laudis & gloriæ destitit; quapropter multi nec infimæ sortis viri, priuatis ipsius colloquiis ac monitis incitati, partim castigato vetere luxu, Christianæ disciplinæ seueritatem induerunt; partim etiam solempni voto varia religiosorum instituta professi sunt; partim denique, ingenti academix totius admiratione, in Christi gratiam pecunia egentibus distributa, pauperem vitam agere, atque aded ad conculcandum penitus omnem sæculi fastum, & expianda superbix crimina, palàm per vicos & compita manum ad stipem ipsi porrigere, victumque palàm emendicare cœperunt; quos tamen amici, rem indignè ferentes, cum neque precibus neque minis à proposito reuocare valuissent, facta manu denique ab hospitali domo sancti Iacobi, quò sese cõtulerāt, vi armisq; in pristinum academix diuersorium ad sua prosequenda studia retraxerunt. Ignatius vero tantam eiusmodi rerum inuidiam subiit, vt præter cæteras in-

D 2

iurias

IGNATII VITÆ

§ 2
 iurias & maledicta, falsis etiam criminationibus ad sacrum In-
 quiritorem semel iterum delatus sit. Is erat ea tempestate Mat-
 thaus Ori, ex Dominicana familia Theologiæ magister, tum e-
 ruditione tum probitate conspicuus; qui accusatorum fraude
 comperta, Ignatium non absoluit modo, sed etiã miris ornauit
 laudibus, ipsumque Exercitiorum librum, qui præcipuè in suspi-
 cionem crimenque vocabatur, tantum absuit vt damnaret, vt si-
 bi etiam eiusdem exemplum Ignatii permissu desumpserit; præ-
 terea ab solutionis ac sententiæ formulam, publici scribæ chiro-
 grapho & signo munitam, quam contra iniquorum calumnias,
 quandocunque opus esset, proferret, tametsi minus gratum id
 potentibus quibusdam viris fore videbat, Ignatio petenti cõces-
 sit. Neq; verò pro Christi nomine solum hac falsæ accusationis
 procella defunctus Ignatius est; sed eorum ipsorum opera, qui
 illum deinde vel maximè dilexerunt, virgarum quoque publicè
 periculum adiit. Mos est Parisiis in scholasticos improbos ac se-
 ditiosos, ad sancendam academiæ disciplinam, in hunc ferè mo-
 du animadvertere: Dissimulato consilio, ad condictam diem in
 aulam collegii Primarij magistrique nodosa instructi virga cõ-
 ueniunt, comprehensumque repenti noxium, & in medio con-
 fessu nudatum, certo plagarum numero singuli afficiunt. Id sup-
 plicii genus cum ad sensum corporis peracerbum est, tum verò
 ad ignominiam ac dedecus longè turpissimum, deque ipsius loci
 nomine aula vulgò appellatur. Hunc igitur cruciatum ac noxam
 maleficis constitutam, Ignatio infanti, quod condiscipulos fe-
 stis præcipuè diebus à schola ad oratorium & sacra mysteria Cõ-
 fessionis Altarisque traduceret, vehementer iratus magister ipse
 Ioannes Penna parauerat, Iacobo Gouea Lusitano collegii Pri-
 mario in suam sententiam faciliè adducto, quippe qui iam antè
 priuatim erat infensus Ignatio, quod familiarem quendam suum,
 Amatorem nomine, seuerioris vitæ præceptionibus imbuisset,
 atque (vt pietatem ferè interpretantur homines) infatuasset ab-
 ductum à curis inanibus, & iucundo conuictu amicorum, atque
 à pristina consuetudine. Vt igitur dicta supplicio dies illuxit; ad-
 uentans iam ad scholas ab amico fideli maturè monetur Igna-
 tius, ne intra collegii septa vtrique illo die inferat pedem, cõcita-
 tos in eum esse omnium animos; pœnas aulae daturum extemplo, ni ca-
 ueat. Ad cuius rei nuntium ancipiti deliberatione distractus Igna-
 tius, quod & pro Christi nomine verbera & contumelias perpe-
 tuè minime optabat, & supplicii apud homines adeo turpis infam-
 ia metuebat, ne complures è iuuentute, ipsius opera iam ad me-
 liora

Hora conuersos, nec dum in bono stabiles, à sua cōsuetudine at-
 que auctoritate auocaret, iterque sibi ad alios etiam deinceps
 Christo lucrificandos abrumperet, totam rem ad ipsius Gouea
 arbitrium iudiciumque rejicere statuit: quod ille re cognita de-
 creuisset, id ex diuina maximè gloria & voluntate futurum; neq;
 de eiusmodi sententia ullis amici denuntiationibus precibusve
 demoueri se passus, quamquam horrenti poenae immineris acer-
 bitatem & renitenti carni vim fortiter intulit: ingressusque col-
 legium, & recta Goueam petens nondum è cubiculo egressum,
 placido ac sereno vultu, & altam animi pacem ac securitatem in-
 dicat: Si meae mihi (inquit) existimationis & incolumitatis, quā
 diuinæ gloriæ salutisque animorū cura prior esset ac potior; ne
 quaquam hodierno die pedē intra fines huiusce collegii posuif-
 sem; neque enim antequam huc venirem, ignarus eram Gouea,
 quantum è vestra omnium indignatione dedecoris, quā acerba
 tormenta me maneant. Sed quoniam nihil omnino mihi vel ad-
 meritum optabilius vel ad veram dignitatem præclarior ducō,
 quam Christi Domini causa, tam graua rāq; multa pro me per-
 functi, vicissim probra, plagas, mortem denique perpeti; idcirco
 nimirum ad scholas accessi, & vltro memet in tantum & corpo-
 ris & famę discrimen obieci. Verum enim verò mihi non modò
 quid votis meis ac desiderio, sed etiam quid proximorum ratio-
 nibus & sempiternæ saluti conducatur, caritatis lege consideran-
 dum est. Multos habeo adolescentes Dei beneficio nuper è cœne
 flagitiorum emerfos, ac vix dum auullos ab improborum pesti-
 lenti consortio; hos ego vereor, ne si me in tam honesto conuen-
 tu publicè vapulasse constiterit, à meo sermone congressuque
 prorinus auocet infamię metus; ac proinde, vt sunt flexibiles ho-
 minum voluntates, ad eadem illa saxa, quibus paulo antè adha-
 serant, ingenti dæmonum gaudio, & feruor ætatis, & prauæ con-
 suetudinis æstus abripiat. Simul etiam (verum vt fatear) tui me-
 Gouea doctorisque mei Pennæ me miseret, qui Christianam pie-
 tatem ac fidem sacramento profelsi, cæterisque ad exemplū in-
 stitiæ virtutisque præpositi; CHRISTI famulum, CHRISTI
 causam agentem, ad eò acerbè insectamini; & qui, qua poena lex
 affici iubet eos, qui scholasticos deprauare, magistris illudere, se-
 ditiones conflare voluerint; eadē dignū iudicatis eum, qui iuue-
 tutē à vitis, doctores à iurgiis, academiam à tumultibus vindica-
 re conatur: quæ quoniam mecum ipse reputans, non leuis mo-
 menti ducebā esse, quamquam cupidus inimicorū odii vel meo
 sanguine explendi, tamen pro nostra necessitudine deesse nolui;

“quominus eadem tibi quoque, integra etiamnum re, consideran-
 “da proponerem. Mihi, vt dixi, pro Christi nomine vexari ac tor-
 “queri optatissimum est: iamque si videtur, sponte ad patibulum
 “pergo; tu, Lutetiæ Parisiorum, à sanctæ Barbaræ collegio, in eius-
 “modi causa tale documentum vel pietatis vel æquitatis dari an-
 “expediat, pro tua sapientia ac religione constitue. Vix dum Igna-
 rius dixerat, cum Gouea, vir & ni concitaretur aliunde, suopte
 mitis ingenio & tum instinctu diuino valde compunctus, illico
 capta damnauit, ac maiorem in modum detestatus est; apprehē-
 sumque amicissimè Ignatium deduxit in aulam, quò iam colle-
 gæ cum reliqua turba parati conuenerant. Ibi silentio indicto,
 repente contra omnium expectationem de Ignatii laudibus o-
 rationem instituit; viri fortitudinem, innocentiam, caritatē ex-
 tollens; se ipsum & cæteros, qui innoxio periculum struxerant,
 vehementer accusans; quam in sententiam cum multa dolenter
 grauerque dixisset, ad extremum obortis lacrymis, ad Ignatii
 genua præcidit, precatuque delicti veniam, & apud cæteros illū
 in admirationem gratiamque restituit, & ipse in omni deinde vi-
 ta Ignatium & socios præcipuo amore studioque complexus est.

DE SOCIIS AD IGNATIUM ADIUNCTIS.

CAPVT XXI.

HA S C E igitur aliasque eiusmodi insectationes atque
 pericula Ignatius Christi causa contraxit, at tamen idem
 plurimorum quoque sibi gratiam ac benevolentiam o-
 ptimis artibus peperit. Fuit enim in illo, præter diuinitus infusa
 charismata, mirum etiam atque efficax ingenium & studium ad
 animos hominum demerendos. In principum amicitias oppor-
 tunè insinuare sese, easdemque obsequio & submissione tueri, pa-
 res facilitate ac suauitate morum allicere; inferioribus & egen-
 tibus auctoritate, opera, necnon è suis angustiis etiam pecunia
 præstò esse; morbo aliquo laborantes vel cum valetudinis & cõ-
 tagionis periculo adire, solarique amantissimè; eorum quibus
 cum viueret, agerētve, vel difficultatem naturæ & arrogantiam
 perpeti; vel ineptias ac stultitiam, quoad ira res ferret, exsorbere
 dissimulatione mirabili; ad aliorum arbitrium ac voluntatē, qui-
 buscunque rebus honestè posset, semper accommodare se ac fle-
 ctere; omnibus denique in Christi gratiam omnia fieri: vbi peni-
 tus in hominum sensus ac voluntates irrepserat, tum demū offi-
 cius